

Brussel, 16 december 2025
(OR. en)

16905/25

Interinstitutioneel dossier:
2025/0103(COD)

CODEC 2152
INDEF 186
COPS 692
POLMIL 439
IND 626
MAP 164
FIN 1564
ECOFIN 1754
RECH 561
DIGIT 277
TRANS 653
SIMPL 214
PE 110

INFORMATIEVE NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795 wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan
– Resultaat van de eerste lezing door het Europees Parlement (Straatsburg, 15 tot en met 18 december 2025)

I. INLEIDING

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 294 VWEU en de Gemeenschappelijke verklaring over de wijze van uitvoering van de medebeslissingsprocedure¹ hebben er tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie een aantal informele contacten plaatsgevonden om over dit voorstel in eerste lezing tot een akkoord te komen.

¹ PB C 145 van 30.6.2007, blz. 5.

In dit verband heeft de voorzitter van de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE), Borys BUDKA (PPE, PL), namens ITRE een compromisamendement (amendement nr. 2) ingediend op het bovengenoemde voorstel voor een verordening, waarvoor de rapporteur, Rihards KOLS (ECR, LV), een ontwerpverslag had opgesteld. Over dit amendement was tijdens de bovengenoemde informele contacten overeenstemming bereikt. Daarnaast heeft de Linkse Fractie een amendement (amendement nr. 3) ingediend om het Commissievoorstel te verwerpen en heeft de Fractie Europa van Soevereine Naties (ESN) twee amendementen (amendementen nrs. 4 en 5) op het ontwerp van wetgevingshandeling ingediend².

II. STEMMING

Bij de stemming van 16 december 2025 heeft de plenaire vergadering het compromisamendement (amendement nr. 2) op het bovengenoemde voorstel voor een verordening aangenomen. Er werden geen andere amendementen aangenomen. Het aldus geamendeerde Commissievoorstel vormt het standpunt van het Parlement in eerste lezing, dat in de wetgevingsresolutie in de bijlage is opgenomen³.

Het standpunt van het Parlement is conform wat eerder door de instellingen is overeengekomen. De Raad zou dan ook met het standpunt van het Parlement moeten kunnen instemmen.

Vervolgens kan de wetgevingshandeling worden vastgesteld in de formulering die overeenstemt met het standpunt van het Parlement.

² Overeenkomstig artikel 60, lid 3, van het Reglement van het Europees Parlement kan een fractie of leden die ten minste de lage drempel bereiken, verzoeken dat in de plenaire vergadering wordt gestemd over amendementen op het ontwerp van wetgevingshandeling in plaats van over het voorlopig akkoord.

³ In het standpunt van het Parlement dat is weergegeven in de wetgevingsresolutie, zijn de wijzigingen ten opzichte van het Commissievoorstel aangegeven. Toevoegingen aan de tekst van de Commissie zijn *vetgedrukt en gecursiveerd*. Het symbool “■” staat voor geschrapte tekst.

P10_TA(2025)0320

Stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 16 december 2025 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795 wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan (COM(2025)0188 – C10-0070/2025 – 2025/0103(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2025)0188),
- gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 114, 164, 172 en 173, artikel 175, derde alinea, de artikelen 176, 177, 178, 182, 183 en 188 en artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C10-0070/2025),
- gezien het advies van de Commissie juridische zaken inzake de voorgestelde rechtsgrond,
- gezien artikel 294, lid 3, en de artikelen 164 en 172, artikel 173, lid 3, artikel 175, derde alinea, de artikelen 177 en 178, artikel 182, leden 1 en 4, artikel 183, artikel 188, tweede alinea, en artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien de begrotingsbeoordeling door de Begrotingscommissie,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 18 september 2025¹,
- gezien het advies van het Comité van de Regio's van 15 oktober 2025²,
- gezien het overeenkomstig artikel 75, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 10 november 2025 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,

¹ Nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad.

² PB C, C/2025/6325, 3.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj>.

- gezien de artikelen 60, 41 en 58 van zijn Reglement,
 - gezien de adviezen van de Commissie veiligheid en defensie en de Commissie vervoer en toerisme,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A10-0172/2025),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 16 december 2025 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2025/... van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, **■ en (EU) 2024/795 wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen **■** 164 en 172, *artikel 173, lid 3*, artikel 175, derde alinea, de artikelen **■** 177 en 178, *artikel 182, leden 1 en 4, artikel 183, artikel 188, tweede alinea*, en artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure³,

¹ Advies van 18 september 2025 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

² PB C, C/2025/6325, 3.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj>.

³ Standpunt van het Europees Parlement van 16 december 2025.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Ongekende geopolitieke instabiliteit en de snelle verslechtering van de regionale en mondiale *dreigings- en veiligheidsniveaus, met name de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die de Unie en haar lidstaten hebben blootgesteld aan een hoog risico dat conventionele militaire dreigingen werkelijkheid worden*, vereisen een dringende en aanzienlijke verhoging van de uitgaven van de Unie voor onderzoek, *innovatie* en ontwikkeling, industriële capaciteit en de ontwikkeling van infrastructuur op het gebied van *weerbaarheid*, veiligheid en defensie. *De Europese technologische en industriële defensiebasis (European Defence Technological and Industrial Base – EDTIB) wordt geconfronteerd met hardnekkige belemmeringen bij de toegang tot financiering, met name particuliere financiering voor investeringen, als gevolg van de door marktdeelnemers met dergelijke investeringen geassocieerde risico's. Als gevolg daarvan is het aantrekken van publieke defensiegerelateerde investeringen van vitaal belang. Daarom* moet de Unie, zoals aangegeven in het gezamenlijk witboek van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 19 maart 2025 voor de gereedheid van de Europese defensie 2030 (het “gezamenlijk witboek”), dat een kader biedt voor het ReArm Europe-plan, meer doen om de dringende behoefte aan meer Europese defensiegerelateerde investeringen te ondersteunen met de begroting van de Unie, *naast verhogingen van de nationale defensie-uitgaven door de lidstaten.*

Het benutten van financieringsprogramma's van de Unie ter ondersteuning van technologieën en producten voor tweërlei gebruik en defensiegerelateerde technologieën en producten is een stap in de richting van Europese defensiegereedheid. Het aldus benutten van die programma's is ook bedoeld om de civiel-militaire samenwerking tussen de lidstaten te versterken, in het licht van wederzijds voordelige overloopeffecten. Bij de door de betrokken programma's van de Unie ondersteunde acties kan terdege rekening worden gehouden met de relevante activiteiten van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) en andere partners, indien die activiteiten de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie dienen.

- (2) *Investerings in de ontwikkeling van geavanceerde vermogens voor tweërlei gebruik en defensievermogens moeten worden bevorderd, aangezien dergelijke investeringen bijdragen tot de verwezenlijking van de ruimere doelstellingen van de Unie op het gebied van maatschappelijke weerbaarheid, veiligheid en concurrentievermogen. De ontwikkeling van industrieën voor producten voor tweërlei gebruik en defensieproducten in de hele Unie, rekening houdend met de risico's in verband met de toegenomen verslechtering van de veiligheidscontext van de Unie, is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat alle lidstaten bijdragen aan en profiteren van een robuuste en veerkrachtige EDTIB.*

- (3) Het platform voor strategische technologieën voor Europa (*Strategic Technologies for Europe Platform - STEP*), dat is opgericht bij Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad⁴, is een initiatief dat gericht is op het stimuleren van het concurrentievermogen van de Unie door middelen uit elf bestaande programma's van de Unie vrij te maken voor kritieke technologieën in drie strategische sectoren: digitale technologieën en deep-tech-innovatie, schone en hulpbronnenefficiënte technologieën en biotechnologieën. Als zodanig is STEP een goed hulpmiddel om op gecoördineerde en synergetische wijze middelen van de Unie te mobiliseren voor defensie, met inbegrip van belangrijke digitale grensverleggende technologieën die nodig zijn voor de ontwikkeling van defensieproducten en -technologieën.

⁴ Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP") en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG en Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241 (PB L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (4) Hoewel steun voor technologieën met gevolgen voor defensie ook nu al mogelijk is in het kader van de drie bestaande strategische sectoren die in STEP zijn vastgesteld, lijkt het noodzakelijk om het ontwikkelingspotentieel van onderzoek, industrie en innovatie op defensiegebied te vergroten door in het kader van STEP een vierde strategische sector vast te stellen die gericht is op defensietechnologieën, zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan het beoogde technologische leiderschap van de Unie in de bestaande sectoren. Die vierde strategische sector moet ervoor zorgen dat de STEP-stimulansen worden gebruikt om de financiering van de Unie voor innovatieve veiligheidstechnologieën te verhogen, teneinde doeltreffend te reageren op de huidige en opkomende dreigingen en bij te dragen tot het Europese concurrentievermogen, in overeenstemming met de STEP-doelstellingen. Onder “defensietechnologieën” moeten die technologieën worden verstaan die zijn ingebed in of ***nodig zijn voor de ontwikkeling en vervaardiging van defensieproducten, met inbegrip van defensiegerelateerde producten*** die worden genoemd in de bijlage bij Richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad⁵. ***In overeenstemming met de aanpak die wordt toegepast op de andere drie sectoren als bedoeld in artikel 2, lid 1, punt a), van Verordening (EU) 2024/795, moet de Commissie de in die verordening opgenomen richtsnoeren actualiseren om de vierde strategische sector te bestrijken, onder meer met betrekking tot de interpretatie van defensietechnologieën.*** Wat artificiële intelligentie betreft, moeten AI-gigafabrieken belangrijke infrastructuur worden om de kracht van AI snel op bredere schaal in te zetten voor defensietechnologieën.

⁵ Richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap (PB L 146 van 10.6.2009, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

- (5) Om de capaciteit van de onder STEP vallende programma's voor het mobiliseren van de middelen van de Unie voor **defensiebehoeften** te optimaliseren, moet bovendien worden verduidelijkt dat met die programma's doelstellingen en activiteiten kunnen worden nagestreefd die verband houden met de verbetering van het concurrentievermogen **en de weerbaarheid** van de EDTIB en onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten op defensiegebied.
- (6) Horizon Europa, dat werd ingesteld bij Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad⁶, is het **■** financieringsprogramma van de Unie voor onderzoek en innovatie **en speelt een centrale rol als het gaat om het mondiale wetenschappelijke en technologische leiderschap van de Unie**. De bij die verordening opgerichte Accelerator van de Europese Innovatieraad (*European Innovation Council – EIC*) biedt met name steun voor innovaties met een baanbrekend potentieel en disruptief karakter met opschalingspotentieel, wat te riskant kan zijn voor particuliere investeerders. Kleine en middelgrote ondernemingen, **start-ups en enkele kleine midcapondernemingen** die actief zijn in de defensiesector hebben financiering nodig voor de commercialisering van innovatieve producten.

⁶ Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

Die juridische entiteiten worden echter geconfronteerd met grotere belemmeringen voor de toegang tot financiering dan *juridische entiteiten* in andere sectoren. *Zoals in het gezamenlijk witboek wordt benadrukt, moet de Europese defensiegereedheid worden vergroot, aangezien Europa momenteel wordt getroffen door oorlog, agressie en andere vijandige daden. Daartoe is een aanzienlijke verhoging nodig van de steun voor defensiegerelateerde innovatie met een grote impact, met inbegrip van de broodnodige steun aan kleine en middelgrote ondernemingen, start-ups en enkele kleine midcapondernemingen die bereid zijn dergelijke defensiegerelateerde innovaties met een grote impact op te schalen. De huidige architectuur van programma's van de Unie, waaronder het Europees Defensiefonds (EDF), biedt echter niet de schaal, flexibiliteit of snelheid die nodig is om dergelijke steun doeltreffend en tijdig toe te wijzen. De huidige architectuur kan onzekerheid creëren voor de juridische entiteiten in de defensiesector met betrekking tot de toegang tot steun voor technologieën met potentiële toepassingen voor tweërlei gebruik. Gezien de ernst van de dreiging in de huidige context zijn buitengewone maatregelen gerechtvaardigd en noodzakelijk.*

Hoewel steun voor defensieonderzoek en -ontwikkeling wordt verleend via het EDF, een specifiek programma van Horizon Europa, is het *op basis van de huidige strategische context* passend de Accelerator van de EIC open te stellen voor acties met potentiële toepassingen voor tweërlei gebruik, *en tegelijkertijd het civiele gebruik van toepassingen te bevorderen*. De steun voor scale-ups in het kader van de *STEP-regeling voor schaalvergroting van de* Accelerator van de EIC (*de “regeling”*) moet ook worden uitgebreid tot niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups en niet-bankabele kleine midcapondernemingen, zoals entiteiten die reeds steun hebben ontvangen van de Accelerator en die baanbrekende en disruptieve niet-bankabele innovatie uitvoeren *in kritieke defensietechnologieën, waarbij tegelijkertijd, waar passend, innovaties worden bevorderd met potentieel voor tweërlei gebruik. Opschalingssteun in de vorm van directe investeringen in eigen vermogen, waarbij financiering rechtstreeks aan bedrijven wordt verstrekt, is niet beschikbaar in het kader van bestaande defensiegerichte financieringsinstrumenten, met name het EDF en de eigenvermogensfaciliteit voor defensie in het kader van InvestEU.*

De regeling moet daarom worden opengesteld voor innovatie op het gebied van kritieke defensietechnologieën om juridische entiteiten die in de defensiesector investeren, te ondersteunen en tegelijkertijd te zorgen voor complementariteit met andere bestaande instrumenten van de Unie. Dat rechtvaardigt dat binnen het huidige meerjarig financieel kader (MFK) een gerichte uitzondering wordt gemaakt op het in artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2021/695 neergelegde beginsel dat onderzoeks- en innovatieactiviteiten in het kader van Horizon Europa uitsluitend gericht zijn op civiele toepassingen, terwijl onnodige overlappingsen worden vermeden. De gerichte uitzondering laat het resultaat van de komende onderhandelingen in de context van het volgende MFK onverlet. De Commissie moet zorgen voor passend toezicht op de toepassing van de gerichte uitzondering, onder meer door relevante gegevens te verzamelen en daarover verslag uit te brengen in het kader van de bestaande monitoring en evaluatie van de EIC, zonder dat voor deelnemers extra administratieve rompslomp wordt gecreëerd.

(7) *Aangezien innovatieactiviteiten met toepassingen voor tweërlei gebruik gevolgen kunnen hebben voor de strategische activa, belangen, autonomie of veiligheids- of strategische belangen van de Unie en haar lidstaten, kan het nodig zijn in de desbetreffende werkprogramma's in het kader van Horizon Europa de subsidiabiliteitsregels aan te passen zodat de deelname kan worden beperkt tot juridische entiteiten die alleen zijn gevestigd in de lidstaten of tot juridische entiteiten die naast de lidstaten zijn gevestigd in bepaalde geassocieerde landen, of om de deelname uit te sluiten van juridische entiteiten die zijn gevestigd in de Unie of in geassocieerde landen en die direct of indirect onder zeggenschap staan van niet-geassocieerde derde landen of juridische entiteiten van niet-geassocieerde derde landen. Artikel 48, lid 2, van Verordening (EU) 2021/695 moet daarom worden gewijzigd om in een dergelijke mogelijkheid te voorzien. De mogelijkheid om de subsidiabiliteitsregels in de desbetreffende werkprogramma's aan te passen is specifiek voor nieuwe innovatieactiviteiten met toepassingen voor tweërlei gebruik en doet geen afbreuk aan de regels voor steun aan activiteiten met civiele toepassingen in het kader van Horizon Europa of de financiering van dergelijke activiteiten.*

(8) Aangezien innovatieactiviteiten op het gebied van kritieke defensietechnologieën aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten, moeten specifieke subsidiabiliteitsregels worden vastgesteld die zorgen voor samenhang met andere instrumenten van de Unie in de sector van de defensie-industrie en die rekening houden met de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne.

Dergelijke specifieke subsidiabiliteitsregels moeten de deelname beperken tot juridische entiteiten die zijn gevestigd in de Unie, in Oekraïne, of in een land van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) dat lid is van de Europese Economische Ruimte (EER-lid) en dat geassocieerd is met Horizon Europa. Die regels moeten de deelname uitsluiten van juridische entiteiten die direct of indirect onder zeggenschap staan van een ander derde land dan Oekraïne of een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid, of van juridische entiteiten van een dergelijk derde land. Een in de Unie of in een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid gevestigde juridische entiteit die onder zeggenschap staat van een ander derde land dan Oekraïne of een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid, of van een juridische entiteit van een ander derde land dan Oekraïne of een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid, moet echter in aanmerking komen als begunstigde, mits garanties die zijn goedgekeurd overeenkomstig de nationale procedures van de lidstaat of het EER-lid waar de juridische entiteit is gevestigd, ter beschikking van de Commissie worden gesteld.

- (9) ***Gezien de dringende en buitengewone noodzaak om de soevereiniteit en veiligheid van de Unie verder te versterken zoals bepaald in Verordening (EU) 2024/795, en om te zorgen voor de snelle terbeschikkingstelling en herinvestering van financiële middelen in kritieke sectoren, met inbegrip van*** projecten voor tweeërlei gebruik en defensieprojecten in het kader van ***de Accelerator van de EIC in het kader van*** Horizon Europa, is het passend af te wijken van artikel 212, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad⁷ (het “Financieel Reglement”). ***Gezien die omstandigheden en de noodzaak van een snelle beschikbaarheid van middelen, is het met name noodzakelijk dat*** terugbetalingen, met inbegrip van terugbetaalde voorschotten, inkomsten en ongebruikte bedragen, exclusief vergoedingen en kosten van de investeringscomponent gemengde EIC-financiering van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020, ***opnieuw in het EIC-fonds worden geïnvesteerd in plaats van naar de begroting van de Unie te vloeien, om*** projecten ***met civiele toepassingen en projecten*** voor tweeërlei gebruik en defensieprojecten te financieren die baat hebben bij het gewijzigde toepassingsgebied. Het in artikel 212, lid 3, van het Financieel Reglement vastgestelde tijdschema moet ***worden gewijzigd om in uitzonderlijke omstandigheden een zinnvolle uitvoering te waarborgen***. Teneinde die mogelijkheid te bieden ***moet een afwijking van die bepaling worden ingevoerd***.

⁷ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (10) Het EDF, dat is opgericht bij Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad⁸, is het leidende programma ter versterking van het concurrentievermogen, de innovatie, de efficiëntie en de technologische autonomie van de defensie-industrie van de Unie. Het EDF heeft tot doel steun te bieden voor acties die bijdragen tot de ontwikkeling van disruptieve technologieën voor defensie. Om beter in te spelen op de specifieke kenmerken van dergelijke acties, bijvoorbeeld de bijzondere kleinschaligheid ervan of de bijzondere behoefte aan snelle ondersteuning, is het passend de procedures voor het nemen van besluiten over de ondersteuning van die acties ***aanzienlijk te verkorten en te vereenvoudigen*** en tegelijkertijd de voorwaarden voor een besluit over dergelijke steun in het werkprogramma vast te stellen, ***zonder afbreuk te doen aan het excellentiebeginsel***.

⁸ Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

- (11) Ook moet gebruik worden gemaakt van synergieën tussen het EDF en andere programma's van de Unie. Daartoe moeten de lidstaten, de instellingen, organen en agentschappen van de Unie, derde landen, internationale financiële instellingen of andere derde partijen vrijwillige bijdragen aan het EDF kunnen leveren als externe bestemmingsontvangsten. Vrijwillige overdrachten van aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen aan het EDF en de combinatie van bijdragen uit het EDF met andere programma's van de Unie voor specifieke acties moeten mogelijk zijn, mits de cumulatieve steun van de Unie de totale subsidiabele kosten van de actie niet overschrijdt.

(12) Op 23 juni 2022 heeft de Europese Raad besloten de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen aan Oekraïne, dat heeft aangegeven vastbesloten te zijn om zijn wederopbouw te koppelen aan hervormingen op zijn Europese traject. Op 15 december 2023 heeft de Europese Raad besloten toetredingsonderhandelingen met Oekraïne te openen, en heeft hij verklaard dat de Unie en haar lidstaten vastbesloten blijven om, op lange termijn en samen met partners, bij te dragen tot de toezeggingen aan Oekraïne op het gebied van veiligheid, wat het land zal helpen om zichzelf in de toekomst te verdedigen, pogingen tot destabilisering te weerstaan en daden van agressie af te weren. Krachtige steun voor Oekraïne is een centrale prioriteit voor de Unie en een passende reactie op de sterke politieke toezegging van de Unie om Oekraïne zo lang als nodig te steunen.

Op 5 maart 2023 heeft de Commissie voorgesteld een instrument in het leven te roepen (het “instrument voor steun aan Oekraïne”) om de door de Russische aanvalsoorlog veroorzaakte schade aan de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis (Defence Technological and Industrial Base – DTIB) aan te pakken en de wederopbouw, het herstel en de modernisering ervan te ondersteunen, rekening houdend met de mogelijke toekomstige integratie ervan in de EDTIB. De Oekraïense DTIB heeft haar onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatiecapaciteit sinds het begin van de grootschalige Russische invasie van Oekraïne aanzienlijk ontwikkeld om tegemoet te komen aan de behoeften van de Oekraïense strijdkrachten. In dat verband zou het waarborgen van nauwere samenwerking tussen de EDTIB en de Oekraïense DTIB de EDTIB toegang geven tot die vermogens en bijdragen tot de doelstelling om het concurrentievermogen en de innovatie van de EDTIB te bevorderen, en tegelijkertijd in overeenstemming zijn met de voortdurende steun van de Unie voor de versterking van de productiecapaciteit van Oekraïne op defensiegebied. In het licht van de gemeenschappelijke doelstellingen van de Unie en Oekraïne op het gebied van defensieonderzoek en -ontwikkeling en in het licht van de voordelen die voor beide partijen kunnen worden verwacht van een nauwere integratie in dat verband, is het bijgevolg passend Oekraïne bij het EDF te betrekken.

- (13) Het programma Digitaal Europa, dat is opgericht bij Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad⁹, heeft tot doel de digitale transformatie van de Europese economie, industrie en samenleving te ondersteunen en te versnellen en het concurrentievermogen van Europa in de mondiale digitale economie te verbeteren. In dat verband moet het programma gericht zijn op het ondersteunen van met name projecten, diensten en competenties met mogelijke toepassing voor tweërlei gebruik, in het kader van al zijn specifieke doelstellingen. ***Dat zou bijdragen tot de versterking van de maatschappelijke veerkracht van de Unie in het licht van aanhoudende hybride aanvallen en buitenlandse inmenging. Aangezien het van strategisch belang is dat bij projecten voor tweërlei gebruik in de digitale sector wordt samengewerkt over de grenzen heen en dat technologieoverdracht tussen de lidstaten wordt gefaciliteerd, moet de Commissie bij de gunning van projecten voor tweërlei gebruik rekening houden met de trans-Europese dimensie. Het is daarom passend dat gunningscriterium bij projecten voor tweërlei gebruik verplicht te stellen.***

⁹ Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het programma Digitaal Europa en tot intrekking van Besluit (EU) 2015/2240 (PB L 166 van 11.5.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

- (14) Om de technologische soevereiniteit en het concurrentievermogen te vergroten, heeft de Unie behoefte aan de computer-, cloud- en data-infrastructuur die onmisbaar is voor een leidende positie op AI-gebied. Als onderdeel van de strategie voor het AI-continent zijn de AI-fabrieken en AI-gigafabrieken van essentieel belang om de Unie in staat te stellen op mondiaal niveau te concurreren en haar strategische autonomie en concurrentievermogen te waarborgen op het gebied van wetenschap, op het gebied van onderzoek **met potentieel voor** tweeërlei gebruik en op het gebied van kritieke industriële sectoren, waaronder de defensie-industrie. AI-modellen van de volgende generatie vereisen uitgebreide verbonden computerinfrastructuur om doorbraken op specifieke gebieden, waaronder defensie, mogelijk te maken. Het is daarom passend om aan specifieke doelstelling 1, “high-performance computing”, van het programma Digitaal Europa een aanvullende operationele doelstelling toe te voegen die is gewijd aan de uitrol en exploitatie van AI-fabrieken en de nieuwe generatie van AI-gigafabrieken die gespecialiseerd zijn in het ontwikkelen, trainen en runnen van de meest complexe, zeer grote AI-modellen en -toepassingen, met inbegrip van de hardware en software die voor dergelijke uitrol nodig zijn.

- (15) ***De toenemende blootstelling aan cyber- en hybride dreigingen in de Unie rechtvaardigt de toevoeging van een expliciete focus op weerbaarheid tegen cyber- en hybride dreigingen in het kader van specifieke doelstelling 3 van het programma Digitaal Europa.*** Ook in specifieke doelstelling 5 van het programma Digitaal Europa, “uitrol en optimaal gebruik van digitale capaciteiten en interoperabiliteit”, is het nodig om in de operationele doelstelling om de overheidssector en gebieden van algemeen belang te ondersteunen, een verwijzing naar defensie op te nemen teneinde te verduidelijken dat de financiële bijdrage van de Unie in het kader van een dergelijke doelstelling tot die sector kan worden uitgebreid.
- (16) ***Het kan ook nodig zijn de subsidiabiliteitsregels*** ■ in het werkprogramma van het programma Digitaal Europa ***voor specifieke, naar behoren gemotiveerde gevallen aan te passen***, zodat ■ juridische entiteiten die in geassocieerde landen zijn gevestigd ***of*** die in de Unie zijn gevestigd maar onder zeggenschap staan van derde landen, niet in aanmerking komen voor deelname aan alle of sommige acties die gericht zijn op technologieën met potentieel voor tweërlei gebruik krachtens om het even welke specifieke doelstelling. ***In die mogelijkheid moet bijgevolg worden voorzien.*** In dergelijke gevallen moeten oproepen tot het indienen van voorstellen en oproepen tot het indienen van inschrijvingen voor aanbestedingen worden beperkt tot juridische entiteiten die zijn gevestigd of worden geacht te zijn gevestigd in de Unie en waarover de lidstaten of ingezetenen van de lidstaten zeggenschap hebben.

■

- (17) De Connecting Europe Facility (CEF), die is vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1153 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰, heeft tot doel de investeringen op het gebied van trans-Europese netwerken te versnellen en synergieën tussen de vervoers-, de energie- en de digitale sector mogelijk te maken. Ter ondersteuning van de verbonden computerinfrastructuur die nodig is voor defensieproducten en -technologieën, maar ook buiten die gebieden, moeten de doelstellingen van de digitale sector van de CEF zoals opgenomen in die verordening worden uitgebreid tot de uitrol en levering van digitale capaciteiten zoals cloudcomputing, AI, *AI-fabrieken* en AI-gigafabrieken.

¹⁰ Verordening (EU) 2021/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot vaststelling van de Connecting Europe Facility en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1316/2013 en (EU) nr. 283/2014 (PB L 249 van 14.7.2021, blz. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (18) **█** In het gezamenlijk witboek wordt militaire mobiliteit erkend als een essentieel middel voor de Europese veiligheid en defensie en wordt de toegevoegde waarde van de Unie benadrukt bij het ondersteunen van infrastructuur voor tweërlei gebruik voor mobiliteit. *In de context van het gezamenlijk witboek hebben de Commissie en de hoge vertegenwoordiger erkend dat het belangrijk is om hotspotprojecten op het gebied van militaire mobiliteit te identificeren en om essentiële lacunes en knelpunten te verwijderen in de vier prioritaire militaire mobiliteitscorridors van de EU. Militaire mobiliteit is ook een van de doelstellingen van de CEF. Het beleid inzake het trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T) is een belangrijk strategisch instrument voor de aanleg van de grensoverschrijdende vervoersinfrastructuur van de Unie. Hoewel TEN-T oorspronkelijk bestemd was voor civiele doeleinden biedt het ook een opmerkelijk potentieel voor tweërlei gebruik, zowel civiel als militair. Bovendien wordt er in het rapport-Niinistö van 30 oktober 2024 over “Versterking van de civiele en militaire paraatheid en gereedheid van Europa” uitdrukkelijk op gewezen dat er meer werk moet worden gemaakt van prioritaire vervoerscorridors voor tweërlei gebruik voor militair verkeer en van de uitbreiding van brandstoftoeleveringsketens voor de strijdkrachten langs die corridors. Aangezien het in het licht van de verslechterende veiligheidscontext van de Unie belangrijk is de vervoersinfrastructuur voor tweërlei gebruik te versterken, is het passend te verduidelijken dat specifieke activiteiten in het kader van acties uit hoofde van specifieke doelstelling 3.2 van de CEF, indien relevant, maatregelen kunnen omvatten om de vervoersinfrastructuur voor tweërlei gebruik te beschermen met betrekking tot militaire tegenmobiliteit of om te voorzien in brandstofinfrastructuur voor tweërlei gebruik, zowel civiel als militair.*

(19) Bij de tussentijdse evaluatie van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en het Cohesiefonds, beide opgericht bij Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad¹¹, werd de mogelijkheid ingevoerd om te investeren in infrastructuur voor defensie of voor tweërlei gebruik ter bevordering van militaire mobiliteit, waarbij kan worden geprofiteerd van een voorfinanciering van 20 % van de geprogrammeerde bedragen, en de mogelijkheid om Uniefinanciering toe te passen ten belope van tien procentpunten boven het toepasselijke medefinancieringspercentage, met een maximum van 100 %. Wanneer lidstaten middelen die hun in gedeeld beheer zijn toegewezen, overdragen naar de CEF, moeten zij kunnen profiteren van dezelfde voorwaarden inzake voorfinancierings- en medefinancieringspercentages voor vervoersinfrastructuurprojecten voor tweërlei gebruik als die welke in het EFRO en het Cohesiefonds zijn ingevoerd. In dat geval moeten die bedragen worden gereserveerd voor projecten voor de ontwikkeling van de prioritaire militaire mobiliteitscorridors van de EU die door de lidstaten zijn vastgesteld in bijlage II bij de militaire eisen voor militaire mobiliteit binnen en buiten de EU, zoals goedgekeurd door de Raad op 17 maart 2025, of in eventuele door de Raad goedgekeurde latere versies van die bijlage, alsook voor de ontwikkeling van digitale connectiviteit en capaciteiten, met inbegrip van logistieke hubs en grensoverschrijdende delen van die corridors. Het Financieel Reglement voorziet in de mogelijkheid om voorwaarden in te voeren voor deelname aan specifieke toekenningsprocedures die gevolgen hebben voor de veiligheid en de openbare orde.

¹¹ Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

Bijgevolg moet het mogelijk zijn te voorzien in dergelijke specifieke voorwaarden met betrekking tot acties op een of meer van de prioritaire militaire mobiliteitscorridors van de EU, met inbegrip van voorwaarden met betrekking tot het land van oorsprong van de uitrusting, goederen, leveringen of diensten.

- (20) Daar de doelstellingen van deze verordening, namelijk onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten op het gebied van tweërlei gebruik en defensie versterken, het concurrentievermogen van de defensie-industrie van de Unie verbeteren en aldus bijdragen tot de *defensiegereedheid* van de Unie door heroriëntering van investeringen ten gunste van die kritieke prioriteiten, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.
- (21) Gezien de dringende noodzaak om cruciale investeringen op het gebied van defensie mogelijk te maken in de context van dringende geopolitieke uitdagingen, moet deze verordening in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
- (22) De Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153 en (EU) 2024/795 moeten daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) 2021/694 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) in artikel 3, lid 1, wordt aan de tweede alinea het volgende punt toegevoegd:
 - “c) het ondersteunen **en versnellen** van projecten, diensten, competenties en toepassingen voor tweërlei gebruik, die **de maatschappelijke weerbaarheid versterken**.”;
- 2) in artikel 4 wordt aan lid 1 het volgende punt toegevoegd:
 - “d) AI-fabrieken en AI-gigafabrieken van de nieuwe generatie uitrollen en gebruiken, die gespecialiseerd zijn in het ontwikkelen, trainen en runnen van de meest complexe, zeer grote AI-modellen en -toepassingen, met inbegrip van de hardware en software die voor die uitrol nodig zijn.”;

3) *artikel 6 wordt als volgt gewijzigd :*

a) *in lid 1 worden de punten e) en f) vervangen door:*

“e) vergroten van de weerbaarheid tegen cyber- en hybride dreigingen tegen kritieke digitale infrastructuur en tegen cyberaanvallen, helpen vergroten van het risicobewustzijn en de kennis over cyberbeveiligingsprocessen, en ondersteunen van publieke en private organisaties bij het bereiken van basiscyberbeveiligingniveaus via bijvoorbeeld invoering van eind-tot-eindversleuteling van gegevens en software-updates;

f) verbeteren van de samenwerking tussen de civiele en de defensie-industrie met betrekking tot projecten, diensten, competenties en toepassingen voor tweërlei gebruik op het gebied van cyberbeveiliging, met inbegrip van de ontwikkeling van cyberbeveiligingstechnologieën die zijn toegesneden op defensiegerelateerde infrastructuur, overeenkomstig Verordening (EU) 2021/887 van het Europees Parlement en de Raad;*

* Verordening (EU) 2021/887 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot oprichting van het Europees kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en het netwerk van nationale coördinatiecentra (PB L 202 van 8.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/887/oj>).”;

b) lid 2 wordt vervangen door:

“2. De acties in het kader van specifieke doelstelling 3 worden voornamelijk uitgevoerd via het Europees kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en het Netwerk van nationale coördinatiecentra overeenkomstig Verordening (EU) 2021/887. De EU-cyberbeveiligingsreserve wordt echter door de Commissie en, overeenkomstig artikel 14, lid 6, van Verordening (EU) 2025/38, door Enisa uitgevoerd.”;

4) in artikel 8, lid 1, wordt punt a) vervangen door:

“a) ondersteunen van de publieke sector en gebieden van algemeen belang, zoals gezondheid en zorg, onderwijs, justitie, douane, **civiele bescherming**, defensie, vervoer, mobiliteit, energie, milieu en de culturele en creatieve sector, met inbegrip van relevante bedrijven die in de Unie zijn gevestigd, bij de effectieve uitrol van en toegang tot geavanceerde digitale technologieën zoals HPC, kwantumtechnologie, AI en cyberbeveiliging;”;

5) in artikel 12 wordt lid 5 vervangen door:

“5. In het werkprogramma kan ook worden bepaald dat juridische entiteiten die in geassocieerde landen zijn gevestigd en juridische entiteiten die in de Unie zijn gevestigd, maar waarover vanuit derde landen zeggenschap wordt uitgeoefend, **om naar behoren gemotiveerde veiligheidsredenen** niet in aanmerking komen voor deelname aan alle of bepaalde acties krachtens specifieke doelstelling 3 ■ , en aan acties die zijn gericht op technologieën met potentieel voor tweërlei gebruik krachtens om het even welke specifieke doelstelling. In dergelijke gevallen worden oproepen tot het indienen van voorstellen en oproepen tot het indienen van inschrijvingen voor aanbestedingen beperkt tot juridische entiteiten die zijn gevestigd of worden geacht te zijn gevestigd in de lidstaten en waarover de lidstaten of ingezetenen van de lidstaten zeggenschap hebben. Dergelijke beperkingen kunnen worden toegepast op de toegang tot de capaciteiten die in het kader van dergelijke oproepen worden uitgerold. **Die beperkingen zijn evenredig en zijn alleen van toepassing wanneer dat strikt noodzakelijk is.**”;

6) **in artikel 20 wordt aan lid 1 het volgende punt toegevoegd:**

“d) voor oproepen tot het indienen van voorstellen ter ondersteuning van technologieën, diensten, competenties of toepassingen voor tweërlei gebruik, de trans-Europese dimensie van het project.”;

7) *in specifieke doelstelling 5 in bijlage I wordt punt I, 4, vervangen door:*

“4. Vervoer, mobiliteit, energie en milieu

Uitrollen van gedecentraliseerde oplossingen en infrastructuur die vereist zijn voor grootschalige digitale toepassingen zoals geconnecteerd geautomatiseerd rijden, onbemande luchtvaartuigen, land- of oppervlaktevoertuigen of onderzeeërs, slimme mobiliteitsconcepten, slimme steden, slimme plattelandsgebieden of slimme ultraperifere gebieden, ter ondersteuning van het beleid inzake vervoer, energie en milieu, in coördinatie met de acties voor de digitalisering van de sectoren vervoer en energie krachtens de Connecting Europe Facility.”.

Artikel 2

Verordening (EU) 2021/695 wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 46 wordt het volgende lid ingevoegd:

“4 bis. In afwijking van artikel 212, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad* worden terugbetalingen, met inbegrip van terugbetaalde voorschotten, inkomsten en ongebruikte bedragen, exclusief vergoedingen en kosten, van gemengde EIC-financiering van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020, beschouwd als interne bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 3, punt f), en artikel 21, leden 4 en 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, en is de in artikel 212, lid 3, tweede alinea, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 vastgestelde beperking in de tijd tot twee jaar van toepassing met ingang van ... [PB: gelieve de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening in te voegen].

** Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”;*

2) artikel 48 wordt als volgt gewijzigd:

a) **in lid 1** worden na de tweede alinea de volgende alinea's ingevoegd:

“In afwijking van artikel 7, lid 1, kan de in de punten a), b) en c) van de tweede alinea van dit lid bedoelde steun ook betrekking hebben op potentiële toepassingen voor tweërlei gebruik, ***terwijl het gebruik van civiele toepassingen wordt bevorderd.***

In afwijking van artikel 7, lid 1, kan de in punt d) van de tweede alinea van dit lid bedoelde steun ook betrekking hebben op innovatie op het gebied van kritieke ***defensietechnologieën als bedoeld in artikel 2, lid 1, punt a), iv), van de STEP-verordening, waarbij indien passend innovaties met potentieel voor tweërlei gebruik worden bevorderd.***”;

b) *het volgende lid wordt ingevoegd:*

“1 bis. De toepassing van de afwijkingen van artikel 7, lid 1, waarin is voorzien in lid 1 van dit artikel, wordt opgenomen in de monitoring van het programma door de Commissie op grond van artikel 50.”;

c) *lid 2 wordt vervangen door:*

“2. De begunstigde van de Accelerator is een in een lidstaat of een geassocieerd land gevestigde juridische entiteit die als start-up, als kmo of – in uitzonderlijke gevallen – als kleine midcap-onderneming wordt aangemerkt en wil opschalen.

Met betrekking tot steun voor innovatie op het gebied van kritieke defensietechnologieën uit hoofde van lid 1, tweede alinea, punt d), van dit artikel is deelname beperkt tot juridische entiteiten die gevestigd zijn in de Unie, in Oekraïne of in een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid. Juridische entiteiten die direct of indirect onder zeggenschap staan van een ander derde land dan Oekraïne of een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid, of van juridische entiteiten van een dergelijk derde land, zijn uitgesloten van deelname.

In afwijking van de tweede alinea komt een juridische entiteit die gevestigd is in de Unie of in een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid en die onder zeggenschap staat van een ander derde land dan Oekraïne of een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid, of van een juridische entiteit van een ander derde land dan Oekraïne of een met Horizon Europa geassocieerd EER-lid, in aanmerking als begunstigde uit hoofde van lid 1 van dit artikel, mits aan de Commissie garanties ter beschikking worden gesteld. Dergelijke garanties worden goedgekeurd overeenkomstig de nationale procedures van de lidstaat of het met Horizon Europa geassocieerde EER-lid waar de juridische entiteit is gevestigd, bijvoorbeeld passende maatregelen op het gebied van screening, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 3), van Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad.*

De garanties bieden de waarborg dat steun voor de juridische entiteit niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten die zijn bepaald in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid op grond van titel V van het VEU, met inbegrip van eerbiediging van het beginsel van goede nabuurschapsbetrekkingen.

Met betrekking tot steun uit hoofde van lid 1, tweede alinea, punt a), b) of c), van dit artikel met potentiële toepassingen voor tweërlei gebruik, kan in het werkprogramma worden bepaald dat het mogelijk is de deelname te beperken tot juridische entiteiten die alleen in lidstaten zijn gevestigd of tot juridische entiteiten die naast de lidstaten zijn gevestigd in bepaalde geassocieerde landen. Elke beperking van de deelname van juridische entiteiten gevestigd in geassocieerde EER-landen geschiedt overeenkomstig de voorwaarden van de Overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte. Om naar behoren gemotiveerde en uitzonderlijke redenen kan het werkprogramma, ter bescherming van de strategische belangen van de Unie en haar lidstaten, tevens in de Unie of in geassocieerde landen gevestigde juridische entiteiten die direct of indirect onder zeggenschap staan van niet-geassocieerde derde landen of van juridische entiteiten uit niet-geassocieerde derde landen, uitsluiten van individuele oproepen tot het indienen van voorstellen, of hun deelname onderwerpen aan in het programma opgenomen voorwaarden.

Het voorstel kan ofwel worden ingediend door de begunstigde ofwel, op voorwaarde van de voorafgaande toestemming van de begunstigde, door een of meer natuurlijke personen of juridische entiteiten die voornemens zijn die begunstigde op te richten of te ondersteunen. In dat laatste geval wordt de financieringsovereenkomst enkel met de begunstigde gesloten.

** Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen in de Unie (PB L 79I van 21.3.2019, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).”*

Artikel 3

Verordening (EU) 2021/697 wordt als volgt gewijzigd:

1) *artikel 5 wordt vervangen door:*

“Artikel 5

Geassocieerde landen

Het fonds staat open voor deelname van de volgende derde landen (geassocieerde landen):

a) *landen van de Europese Vrijhandelsassociatie die lid zijn van de EER, in overeenstemming met de in de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte vastgestelde voorwaarden;*

b) *Oekraïne, overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne.*”;

2) artikel 6 wordt vervangen door:

“Artikel 6

Ondersteuning voor disruptieve technologieën voor defensie

1. *Het fonds* ondersteunt acties die bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van disruptieve technologieën voor defensie op de actiegebieden die in de in artikel 24 bedoelde werkprogramma’s zijn omschreven.
2. In de werkprogramma’s worden de meest geschikte financieringsvormen, de selectie- en toekenningscriteria en -procedures, alsook de uitvoering vastgesteld voor disruptieve technologieën voor defensie.”;

3) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 8 bis

Cumulatieve financiering en overdrachten van middelen

1. Voor een actie waarvoor een bijdrage uit een ander programma van de Unie is ontvangen, kan ook een bijdrage in het kader van het *fonds* worden ontvangen, op voorwaarde dat de bijdragen niet dezelfde kosten dekken. De regels van het desbetreffende programma van de Unie zijn van toepassing op de overeenkomstige bijdrage aan de actie. De steun uit de verschillende programma's van de Unie kan op pro-ratabasis worden berekend overeenkomstig de documenten waarin de steunvoorwaarden zijn vastgesteld.
2. Aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen kunnen, op verzoek van de betrokken lidstaat, onder de voorwaarden van de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad* worden overgedragen naar het *fonds*. De Commissie voert die middelen uit overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad** op directe wijze, dan wel overeenkomstig punt c) van die alinea op indirecte wijze. Die middelen worden *uitgevoerd* ten voordele van de betrokken lidstaat, *volgens de regels van het fonds*.

3. Overeenkomstig lid 2 van dit artikel overgedragen middelen kunnen, in afwijking van artikel 13, lid 2, worden gebruikt om tot 100 % van de subsidiabele kosten bij te dragen aan de financiering van subsidiabele acties *als bedoeld in artikel 10, lid 3, punten e) tot en met h)*.
4. Indien de Commissie geen juridische verbintenis in direct of indirect beheer voor overeenkomstig lid 2 van dit artikel overgedragen middelen is aangegaan, en in ieder geval uiterlijk op 30 september 2027, kunnen de overeenkomstige niet-vastgelegde middelen op verzoek van de betrokken lidstaat weer naar een of meer van de respectieve bronprogramma's worden overgedragen, overeenkomstig de voorwaarden van de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/1060.
5. De lidstaten, de instellingen, organen en agentschappen van de Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derde partijen kunnen aanvullende financiële bijdragen aan het *fonds* leveren. Dergelijke financiële bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), d) of e), of artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

* Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

** Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”.

Artikel 4

Verordening (EU) 2021/1153 wordt als volgt gewijzigd:

1) *artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:*

a) *lid 1 wordt vervangen door:*

“1. De algemene doelstellingen van de CEF zijn het aanleggen, ontwikkelen, moderniseren, voltooiën en weerbaar maken van de trans-Europese netwerken in de vervoers-, energie- en digitale sector en het faciliteren van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van hernieuwbare energie, rekening houdend met de langetermijntoezeggingen op het gebied van decarbonisatie en met de volgende doelen: het vergroten van het Europese concurrentievermogen; slimme, duurzame en inclusieve groei; territoriale, sociale en economische cohesie; en de toegang tot en de integratie van de interne markt, dat alles met de nadruk op het faciliteren van synergieën tussen de vervoers-, de energie- en de digitale sector.”;

b) *in lid 2 wordt punt c) vervangen door:*

■

“c) in de digitale sector: bijdragen aan de ontwikkeling van projecten van gemeenschappelijk belang die verband houden met de uitrol van en de toegang tot veilige en beveiligde netwerken met zeer hoge capaciteit, waaronder 5G-systemen, aan het opzetten en uitrollen van digitale capaciteiten zoals cloudcomputing, AI, *AI-fabrieken* en AI-gigafabrieken, aan een grotere weerbaarheid en capaciteit van digitale backbonenetwerken op het grondgebied van de Unie door die netwerken te verbinden met naburige regio's, en aan de digitalisering van de vervoers- en energienetwerken.”;

2) in artikel 8 wordt aan lid 4 het volgende punt toegevoegd:

“f) projecten van gemeenschappelijk belang die bijdragen tot het opzetten en uitrollen of het ingrijpend opwaarderen van digitale capaciteiten, met inbegrip van cloudcomputing, AI, *AI-fabrieken* en AI-gigafabrieken, krijgen prioriteit afhankelijk van de mate waarin ze aanzienlijk bijdragen tot de verbetering van de prestaties, de weerbaarheid en de beveiliging van vervoers-, energie- en digitale infrastructuur die van cruciaal belang zijn voor de *behoorlijke werking* van de interne markt.”;

3) *artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:*

a) *aan lid 2 wordt de volgende alinea toegevoegd:*

“Specifieke activiteiten in het kader van een actie op grond van punt c) van de eerste alinea kunnen, indien relevant, maatregelen omvatten ter bescherming van de infrastructuur voor tweërlei civiel-militair gebruik in verband met militaire tegenmobiliteit of om te voorzien in brandstofinfrastructuur voor zowel civiele als militaire vervoersactiviteiten.”;

b) *lid 4 wordt als volgt gewijzigd:*

i) *punt d) wordt vervangen door:*

“d) acties ter ondersteuning van de bescherming en uitrol van nieuwe backbonenetwerken of de ingrijpende opwaardering van bestaande backbonenetwerken, of de reparatie ervan, met inbegrip van onderzeese kabels, binnen en tussen lidstaten en tussen de Unie en derde landen, zoals de acties die zijn vermeld in deel V, punt 3, van de bijlage, evenals andere acties ter ondersteuning van de uitrol van backbonenetwerken als bedoeld in dat punt;”;

ii) het volgende punt wordt toegevoegd:

*“f) acties ter ondersteuning van het opzetten en uitrollen van digitale capaciteiten op het gebied van cloudcomputing, AI, **AI-fabrieken** en AI-gigafabrieken.”;*

4) in artikel 15, lid 2, wordt het volgende punt ingevoegd:

“b bis) onder voorbehoud van de overdracht van de nodige middelen naar de CEF in het kader van de tussentijdse evaluatie van programma's op grond van Verordeningen (EU) 2021/1058* en (EU) 2021/1056** van het Europees Parlement en de Raad en op grond van artikel 4, lid 13, van deze verordening zijn voor werkzaamheden in verband met de specifieke doelstellingen genoemd in artikel 3, lid 2, punt a), ii), van deze verordening de volgende voorwaarden van toepassing:

- i) de medefinancieringspercentages kunnen worden verhoogd *met 10 procentpunten boven het in punt b) bedoelde medefinancieringspercentage*;
- ii) voor de acties kan aanspraak gemaakt worden op een voorfinanciering van ten minste **20 %** van het in de subsidieovereenkomst toegewezen bedrag;

- iii) de acties vinden plaats op een of meer van de vier prioritaire militaire mobiliteitscorridors van de EU die door de lidstaten zijn vastgesteld in bijlage II bij de militaire eisen voor militaire mobiliteit binnen en buiten de EU, ***met inbegrip van logistieke hubs en grensoverschrijdende delen van die corridors***, en voldoen aan de infrastructuurvereisten van Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1328 van de Commissie^{***}; ***overeenkomstig artikel 136 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad**** kunnen specifieke voorwaarden voor deelname aan de toekenningsprocedure voor dergelijke acties worden vastgesteld***;

* Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

** Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

*** Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1328 van de Commissie van 10 augustus 2021 tot nadere bepaling van de infrastructuurvereisten die van toepassing zijn op bepaalde categorieën infrastructuur voor tweërlei gebruik overeenkomstig Verordening (EU) 2021/1153 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 288 van 11.8.2021, blz. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).

**** Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”.

Artikel 5

Artikel 2 van Verordening (EU) 2024/795 wordt als volgt gewijzigd:

1) in lid 1 wordt aan punt a) het volgende punt toegevoegd:

“iv) defensietechnologieën;”;

2) in lid 2 wordt punt b) vervangen door:

“b) zij dragen bij aan het verminderen of voorkomen van strategische afhankelijkheden en kwetsbaarheden van de Unie.”;

3) lid 7 wordt vervangen door:

“7. Uiterlijk op 2 mei 2024 verstrekt de Commissie richtsnoeren over de wijze waarop de technologieën in de in lid 1, punt a), van dit artikel bedoelde sectoren als kritiek kunnen worden beschouwd en over de wijze waarop aan de in lid 2 van dit artikel beschreven voorwaarden wordt voldaan. In die richtsnoeren verduidelijkt de Commissie ook het begrip waardeketen en bijbehorende diensten die van cruciaal belang en specifiek zijn voor de ontwikkeling of vervaardiging van de eindproducten bedoeld in lid 3 van dit artikel. Uiterlijk op ... [twee maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] actualiseert de Commissie die richtsnoeren om de in artikel 2, lid 1, punt a), iv), bedoelde sector te bestrijken. De richtsnoeren worden indien passend herzien, in het licht van het in artikel 8 bedoelde tussentijdse evaluatieverslag.”.

Artikel 6

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter
